

ВИРОБНИЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах досягнення високих техніко-економічних показників виробництва неможливо без збалансованого розвитку основного виробництва. На рівні підприємства створюється суспільний продукт та надаються відповідні послуги, тобто фактично існування підприємств забезпечує існуванню усієї економічної системи держави як такої.

Виробничий потенціал підприємства – це основні виробничі фонди підприємства, до яких входять будівлі, споруди, трубопроводи, машини, устаткування тощо, виробнича інфраструктура підприємства [1].

Виробничий потенціал підприємства являє собою систему взаємопов'язаних елементів, які виконують різні функції у процесі забезпечення випуску продукції та досягнення інших цілей розвитку підприємства. А тому йому притаманні всі риси, властиві будь-якій системі: цілісність, цілеспрямованість; складність; взаємозамінність, альтернативність його елементів; взаємозв'язок, взаємодія елементів виробничого потенціалу; самовідтворюваність; інноваційна сприйнятливість; гнучкість; соціально-економічні наслідки використання; історичні умови та особливості формування й використання; фізичне та моральне старіння.

В Україні існує понад 100 тисяч підприємств, однак більшість із них мають застарілі, дуже зношені, а то й зруйновані основні виробничі фонди, які потребують оновлення або ж демонування.

Для забезпечення відтворення основних виробничих засобів важливе значення має вивчення їхнього стану та використання. Стан і використання основних виробничих засобів є важливим фактором підвищення ефективної діяльності підприємства.

Для оцінки виробничого потенціалу підприємства використовують такі основні підходи: ресурсний, процесно-орієнтовний, витратний. При цьому розраховують систему показників стану і ефективності використання основних засобів.

Відповідно до класифікації основних підходів до оцінки показники стану й ефективності використання основних засобів можна об'єднати в три групи, які характеризують:

- 1) забезпечення підприємства основними засобами;
- 2) стан основних засобів;
- 3) ефективність використання основних засобів.

Для визначення розміру виробничого потенціалу в різних концепціях використовують різні підходи.

Сформовано три основних підходи до визначення виробничого потенціалу: ресурсний (або обліково-звітний, що визначає його величину як суму фізичних і

вартісних оцінок окремих його складових), структурний (функціональний, що визначає його величину виходячи з прогресивних норм і нормативних співвідношень, заданих найбільш досконалими технологіями, організацією виробництва загалом і окремих підсистем підприємства, що використовуються в галузі) та цільовий (проблемно-орієнтований, що визначає його величину як рівень відповідності окремих складових потенціалу необхідному, дещо ідеальному уявленню про склад, структуру та механізми функціонування потенціалу для виготовлення конкурентоспроможної продукції).

Оцінити виробничий потенціал можна застосовуючи різні методи. Еквівалентний метод здійснюється за величиною будь-якого з його елементів, в який за допомогою спеціальних коефіцієнтів трансформується інші його елементи. Він ґрунтується на взаємозамінності елементів. Функціональний метод передбачає, що величина виробничого потенціалу дорівнює обсягу вироблюваної продукції, а величини окремих його елементів визначаються через питомі ваги продукції, у виробництві якої ці елементи мають вирішальне значення. Кореляційний метод (передбачає використання різних кореляційно-регресійних моделей при визначенні величини виробничого потенціалу). Вартісний метод передбачає визначення вартості кожного з елементів потенціалу, а потім і загальної вартості виробничого потенціалу як суми вартостей ОВЗ, персоналу (кадрів), технології та інформації [2].

Одержані оцінки дають змогу визначити рівень відповідності виробничого потенціалу підприємства обраним стратегіям по окремих складових. Враховуючи значущість цих складових для виробничого потенціалу, що визначається експертами у відповідних коефіцієнтах, при цьому можна розрахувати загальну цільову оцінку виробничого потенціалу.

Отже, необхідно приділяти достатню увагу оцінці виробничого потенціалу підприємства, при чому проводити її комплексно, оскільки він відповідає максимально можливому випуску продукції за лише сприятливих виробничих умов або за мінімального впливу несприятливих обставин.

Список використаних джерел

1. <http://referat-ok.com.ua/ekonomichna-teoriya/virobnichii-potencial-ta-iogo-vikoristannya-v-ukrajini>
2. http://pidruchniki.com/12281128/ekonomika/virobnichiy_potentsial

*Остапенко І.Р., студ. гр. ЕП-16-мз
(науковий керівник – Нісфоян С.С., к.е.н., ст. викл.)
Центральноукраїнський національний технічний університет,
м. Кропивницький*

ОПТИМІЗАЦІЯ ВИТРАТ НА РЕМОНТ РУХОМОГО СКЛАДУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Однією з базових галузей економіки є залізничний транспорт, від стабільного та ефективного функціонування якого залежить обороноздатність, національна безпека і цілісність країни, підвищення рівня життя населення.